

Harju maakonnas Kuusalu vallas Tapurla külas Leetenõmme kinnistu eraldisel 2 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes AS A&P Mets (registrikood 10321314) poolt 01.03.2024 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Harju maakonnas Kuusalu vallas Tapurla külas asuva Leetenõmme kinnistu (registriosa nr 5453802, katastritunnus 42301:001:0249) eraldisel 2 aegjärgse raie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 AS A&P Mets volitatud esindaja Ülo Vendland esitas 01.03.2024 Keskkonnaametile metsateatise Leetenõmme kinnistu eraldisel 2 aegjärgse raie tegemiseks. Raie on kavandatud 0,33 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 12 tm. Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr 50000972744 all.

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Lahemaa loodusalal ja Lahemaa linnualal ning Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrusega nr 18 „Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet teavitas 22.03.2024 ja 25.06.2024 haldusmenetluse seaduse § 41 alusel metsateatise menetlustähtaja ületamisest (kirjad on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr-te 13-4/24/5888 ja 13-4/24/13569 all).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Leetenõmme kinnistu eraldisel 2 kavandatakse aegjärgset raiet 0,33 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 12 tm.

Aegjärgne raie on turberaiena uuendusraie (MS § 28 lg 4 p 1, § 30 lg 1), mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lg 6). Aegjärgse raie korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS 30 lg 2).

Looduskaitseseaduse (LKS) § 14 lg 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektil tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” p 2 kohaselt ei tohi 45–64%-lise algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärgse raie esimese järguga viia madalamale kui 30%. Leetenõmme kinnistu kehtivate metsa inventeerimisandmete (registreeritud 15.12.2022) kohaselt on eraldisel 2 kasvava puistu esimese rinde täius 45%, seega ei tohi antud juhul puistu esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 30%.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Leetenõmme kinnistu asub Harju maakonnas Kuusalu vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Loksa Vallavolikogu poolt 27.01.2000 kehtestatud Loksa valla üldplaneering¹ (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus kinnistu Loksa vallas), millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja (MME)² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

¹ Kättesaadav: <https://www.kuusalu.ee/kehtivad-uldplaneeringud>

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Leetenõmme kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspiirkonnas.

Kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)³ ei ole registreeritud teisi kavandatavaid raieid (kehtivaid registrikandeid metsaregistris).

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub tarna-angervaksa kasvukohatüübis. Eraldisel 2 kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv sanglepa enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raieist otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Raiealaga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet.

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne märgalal, kuid paikneb terves ulatuses Vohinurme oja kalda piiranguvööndis ja osaliselt veekaitsevööndis (0,16 ha). Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (LKS § 37 lg 2). Veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks on veekogu kaldal või rannal veekaitsevöönd (veeseaduse (VeeS) § 118 lg 1). LKS § 37 lg 1 p 3 alusel on kalda piiranguvööndi laius Vohinurme ojal 50 m ning VeeS § 118 lg 2 p 2 alusel on veekaitsevööndi ulatus Vohinurme ojal 10 m.

Lahemaa rahvuspark kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala koosseisu. Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi⁴ elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse (kaitse-eeskirja § 18 lg 2). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 22.

Loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpidest asuvad raieala mõjualas (kuni 30 m) metsaelupaigatüübid *9010 (vanad loodumetsad) ja *9080 (soostuvad ja soo-lehtmetsad) (edaspidi ka metsaelupaigad).

Kavandatava raieala mõjualas (kuni 30 m) asub Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel II kategooria⁵ kaitsealuse taimeliigi kõdu-koralljuure (*Corallorhiza trifida*) leiukoht (registrikood KLO9321912).

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöörduvus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava raie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 4 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 22 lg 3). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁵ I ja II kategooria kaitsealuste liikide loetelu on toodud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

Vesi – kavandatav raieala asub terves ulatuses Vohinurme oja kalda piiranguvööndis ja osaliselt veekaitsevööndis (0,16 ha). VeeS § 119 p-de 2 ja 6 kohaselt on veekaitsevööndis keelatud puu- ja põõsarinde raie ilma Keskkonnaameti nõusolekuta ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet. Keskkonnaamet annab nõusoleku veekaitsevööndis raietööde teostamiseks tingimustel, mis lähtuvad veekaitsevööndi eesmärgist. Sellest lähtuvalt on veekaitsevööndis keelatud alusmetsa ja põõsastiku raie, mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbaste tekitamine veekaitsevööndisse. Raie käigus ei teki antud juhul lagedat ala.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele (sh on turberaielangi suurus kooskõlas kaitse-eeskirja § 22 lg 1 p-s 1 sätestatud lubatava turberaielangi suurusega) ning selle käigus ei teki lagedat ala (puistu täius jääb vähemalt 30%), seega ei mõjuta raie eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – raie on kavandatud 0,33 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 12 tm, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskorrumus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Lahemaa looduslal ja Lahemaa linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” (edaspidi korraldus nr 615) lisa 1 p 1 alap-s 24 ja p 2 alap-s 167.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁶ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

⁶Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁷ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Eraldisel 2 kavandatav aegjärgne raie on turberaie esimene järk, mille käigus vähendatakse puistu täiust mitte rohkem kui 30%-ni, võimaldamaks puistu looduslikku uuenemist vana metsa turbe all. Kuna puistu esimene rinne säilib, siis metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu oluliselt.

Kavandataval raialal ei ole Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks olevaid loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpe ega liikide leiukohti, kuid raieala mõjualas (kuni 30 m) on registreeritud Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks olevatest loodusdirektiivi elupaigatüüpidest metsaelupaigad *9010 (vanad loodumetsad) ja *9080 (soostuvad ja soolehtmetsad), neist viimane paikneb Leetenõmme kinnistu eraldisel 3 ja vähesel määral ka eraldisel 2 (kavandatavast raialast väljapoole jääval eraldise osal). Kuivõrd raiet ei tehta metsaelupaikades ning piirneval alal teostatava raie käigus puistu ülarinne säilib, siis ei saa piirnevatel aladel esinevate elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud, kuid Leetenõmme kinnistul on ka varasemalt tehtud raieid ning metsamaterjali kokkuvedu on võimalik teha Leetenõmme kinnistu piires ja sellest väljaspool elupaigatüüpe läbimata.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei asu muid Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, mistõttu kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta.

Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis, Naskali sihtkaitsevöödiga piirneval alal. Mõju rahvuspargi kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Lahemaa loodusala ja lahemaa linnuala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2 (loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide *9010 ja *9080 kaitsmine kuulub kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 2 kohaselt ka Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärkide hulka).

Kavandatava raieala 30 m mõjualas on EELIS-e andmetel Leetenõmme kinnistuga põhjast piirneval Verkneme-Küü maaüksusel (katastritunnus 42301:001:0457) registreeritud II kategooria kaitsealuse taimeliigi kõdu-koralljuure (*Corallorhiza trifida*) leiukoht. Kõdu-koralljuure kaitse kuulub kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p 6 kohaselt Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärkide hulka. Eesti punase nimestiku andmetel on kõdu-koralljuure seisund Eestis ohualdis. IUCN (Rahvusvaheline Looduskaitseliit) liikide ohustatuse hindamise järgi on liik soodsas seisundis.

⁷ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxsa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Kõdu-koralljuurel puuduvad juured, selle asemel on maa all koraljas risoom. Taim sõltub seensümbiondist ehk on seentoiduline, sõltudes fotosünteesivast puust. Maapealse varre kasvatab kõdu-koralljuur ainult siis, kui taim kavatseb õitseda. Võsud on taimel 10–40 cm. Seemned tärkavad pärast 7–8 kuud ektomükoriisse puu läheduses. Sagedamini leidub kõdu-koralljuurt hanepaju ja arukase lähedusest, niisketest, märgadest metsadest, sooservadest ja saartest ning soiste veekogude kallastel. Kõdu-koralljuurt ohustab eelkõige kasvukoha kuivendamine, seega tuleb säilitada kasvukohti looduslikuna ja vajaduse korral taastada kasvuala looduslik veerežiim.

Lahemaa rahvusparki kaitsekorralduskava 2016–2025 (edaspidi *kaitsekorralduskava*)⁸ kohaselt oli Lahemaal neljas piirkonnas registreeritud kuus kõdu-koralljuure leiukohta. Nii liigi pikaajaline kui kaitsekorraldusperioodi kaitse-eesmärk on teadaolevate leiukohtade säilimine. Selleks tuleb leiukohad säilitada looduslikuna. EELIS-e andmetel on praegu Lahemaa looduslal kõdu-koralljuure leiukohti 9, seega on liigi kaitse-eesmärk hetkel täidetud.

Kuivõrd raiet ei kavandata liigi leiukohas ega ka leiukohaga vahetult piirneval alal (lähimas punktis on liigi leiukoht kavandatavast raiealast 24 m kaugusel) ning metsamaterjali kokkuvedu ei tehta liigi leiukoha kaudu, siis ei mõjuta kavandatav tegevus kaitsealuse liigi kasvukoha kvaliteeti ega ohusta liigi ja tema kasvukoha säilimist.

Raiealal ja selle 30 m mõjualas ei esine teisi Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks olevaid väärtuseid ega muid kaitstavaid loodusobjekte, mida raie mõjutaks.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kuivõrd kavandataval alal ega selle lähiümbruses teadaolevalt teisi tegevusi kavandatud ei ole, siis ei ole raiel kumulatiivset mõju.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 22 lg-le 3 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

Metsaelupaikade ja kaitsealuste liikide leiukohtade kahjustamine ei ole lubatud, mistõttu tuleb kokkuvedu teostada piirnevaid registreeritud metsaelupaiku ja kaitsealuste liikide leiukohti läbimata.

Tulenevalt VeeS 119 p-dest 2 ja 6, on Vohinurme oja veekaitsevööndis keelatud alusmetsa ja põõsastiku raie, raidmete jätmine veekaitsevööndisse ja veekogusse ning mootorsõidukitega kallaste kahjustamine, veekogust läbisõitmine ja rööbastekitamine.

LKS § 14 lg 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektil tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa p 2 kohaselt ei tohi 45–64%-lise algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärgse raie esimese järguga viia madalamale kui 30%. Leetenõmme kinnistu kehtivate metsa inventeerimisandmete

⁸ <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/getdok/-1588211158>

(registreeritud 15.12.2022) kohaselt on eraldisel 2 kasvava puistu esimese rinde täius 45%, seega ei tohi antud juhul puistu raiejärgne esimese rinde täius langeda alla 30%.

LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Raie tegemisel tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 22 lg 2). Soovitatav on olemasolul säilitada osa surnuid ja surevaid puid, jalalseisvaid puutüükaid, lamapuitu, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) või ebatavalise kasvuga puid. Sellised elemendid metsas võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Külli Rahu
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond